

Stcherbyak Y.A.

PEDAGOGICAL CONTROL FOR EDUCATIONAL ACHIEVEMENTS OF STUDENTS OF FIRST COURSE IN THE CONDITIONS OF MODULE-RATING SYSTEM OF TEACHING

In the article it is exposed theoretical and methodical principles of pedagogical control in higher economic school, it is carried out an analysis of module-rating system of control and evaluation of educational achievements of first course students in Ternopil national economic university. It is generalized information monitoring research on questions of student's attitude toward forms and methods of pedagogical control, exposure of separate results of examination session.

Key words: pedagogical control, module-rating system, teaching, laboratory, student, result.

УДК 378.14

Бацуровська І.В.*

МОДЕЛЬ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОЮ НАВЧАННЯ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ В АГРАРНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

У статті описано модель застосування технології дистанційного навчання у фаховій підготовці майбутніх інженерів в аграрних університетах. Розглянуто функції, засоби та методичні умови застосування технології дистанційного навчання.

Ключові слова: дистанційне навчання, технологія дистанційного навчання, моделювання, модель застосування технології дистанційного навчання.

Застосування технології дистанційного навчання у фаховій підготовці майбутніх фахівців в аграрних університетах потребує змін у методиці викладання всіх дисциплін. Це пов'язано з тим, що викладач перестає бути для студента єдиним джерелом отримання знань. Нині багато інформації можна знайти в мережі Інтернет та за її допомогою. Орієнтація на формування репродуктивних навичок – таких, як запам'ятовування та відтворення, за традиційного навчання замінюється на розвиток умінь співставлення, синтезу, аналізу, оцінювання виявлення зв'язків, планування, групової взаємодії з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та технології дистанційного навчання.

У таких умовах зміни мають торкнутися методики фахової підготовки майбутніх інженерів в аграрних університетах. Технологія дистанційного навчання посилює роль методів активного пізнання. Реалізацію технології дистанційного навчання можна забезпечити шляхом розробки моделі використання віртуально-навчальних середовищ.

Особливості моделі використання дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі розглядала Н. Морзе, основні етапи, принципи й засоби педагогічного моделювання як методу навчання досліджено Н. Євтушенко, Г. Матушанским, С. Архангельским. Моделі дистанційної освіти та основні етапи розвитку розглядав О. Самойленко.

Мета статті – розглянути особливості моделі застосування технології дистанційного навчання у фаховій підготовці майбутніх інженерів в аграрних університетах.

Продуктом педагогічного моделювання є модель освітнього простору. Вона має бути водночас прогностичною та реалістичною і може бути представлена будь-яким способом – словесно-описово, схематично тощо.

Використання моделювання призводить до суттєвого підвищення якості освіти.

* © Бацуровська І.В.*

Моделювання має низку особливостей, ігнорування яких може призвести до негативних наслідків. Сучасні дидакти визначили основні положення педагогічного моделювання та висвітлені у таких етапах [5]:

- 1) входження в процес і вибір методологічних засад для моделювання, якісний опис предмета дослідження;
- 2) обґрунтування завдань моделювання;
- 3) конструювання моделі з уточненням залежності між основними елементами досліджуваного явища, визначенням параметрів об'єкта та критеріїв оцінки змін цих параметрів, вибір методик діагностики;
- 4) дослідження валідності моделі;
- 5) використання моделі у педагогічному експерименті;
- 6) змістова інтерпретація результатів моделювання.

Г. Матушанський виділяє етапи розбудови педагогічної моделі: перший етап (змістовий) – формулювання мети та завдань педагогічного моделювання, виявлення умов здійснення моделювання, конкретизація факторів моделі; другий етап (формальний) – математичний аналіз результатів вимірів; третій – змістова інтерпретація отриманих даних [2].

За С. Архангельським, побудова моделі будь-якої системи навчального процесу вищої школи починається з визначення майбутньої діяльності фахівця на характерному для нього виробництві. Майбутня діяльність спеціаліста при цьому розглядається як певна гіпотетична система, функціонування якої забезпечується цією діяльністю [1]. Саме тому розробку моделі організації самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів розпочинаємо з визначення відповідної педагогічної системи. Згаданий же підхід до формування системи забезпечує можливість оцінки будь-яких передбачуваних даних, пов'язаних зі здійсненням відповідних дій у визначеному професійному середовищі й на певному визначеному об'єкті діяльності, зокрема й таких складових, як адекватна наукова інформація і наукові знання.

Метод моделювання становить теоретично і практично створену структуру, яка відтворює ту чи іншу частину дійсності у схематизованій і наочній формі. Розробка моделі застосування технології дистанційного навчання у фаховій підготовці майбутніх інженерів в аграрних університетах потребує реалізації таких принципів:

- відповідності загальній стратегічній меті фахової підготовки інженера освіти аграрної галузі та відкритості щодо інформаційно-освітнього простору;
- індивідуального навчання в умовах віртуально-навчальних середовищ, яке реалізуватиметься за рахунок індивідуальної траєкторії навчання;
- цілісності, зумовленої інтегральними властивостями моделі, послідовності, неперервності, наступності структурно-функціональних елементів моделювання;
- достовірності моделювання (модель описує або проектує сегмент педагогічної реальності, очікуваний результат від її використання дістає, як правило, експериментальне підтвердження);
- ймовірності очікуваного ефекту (результат практичної реалізації розробленої моделі має ймовірнісний характер і підкоряється законам статистики).

Розглянемо модель, за якою доцільно використовувати технологію дистанційного навчання в аграрних університетах у фаховій підготовці майбутніх інженерів (рис. 1).

Структурно функціональна модель переслідує провідну мету: застосування технології дистанційного навчання у фаховій підготовці майбутніх інженерів в аграрних університетах.

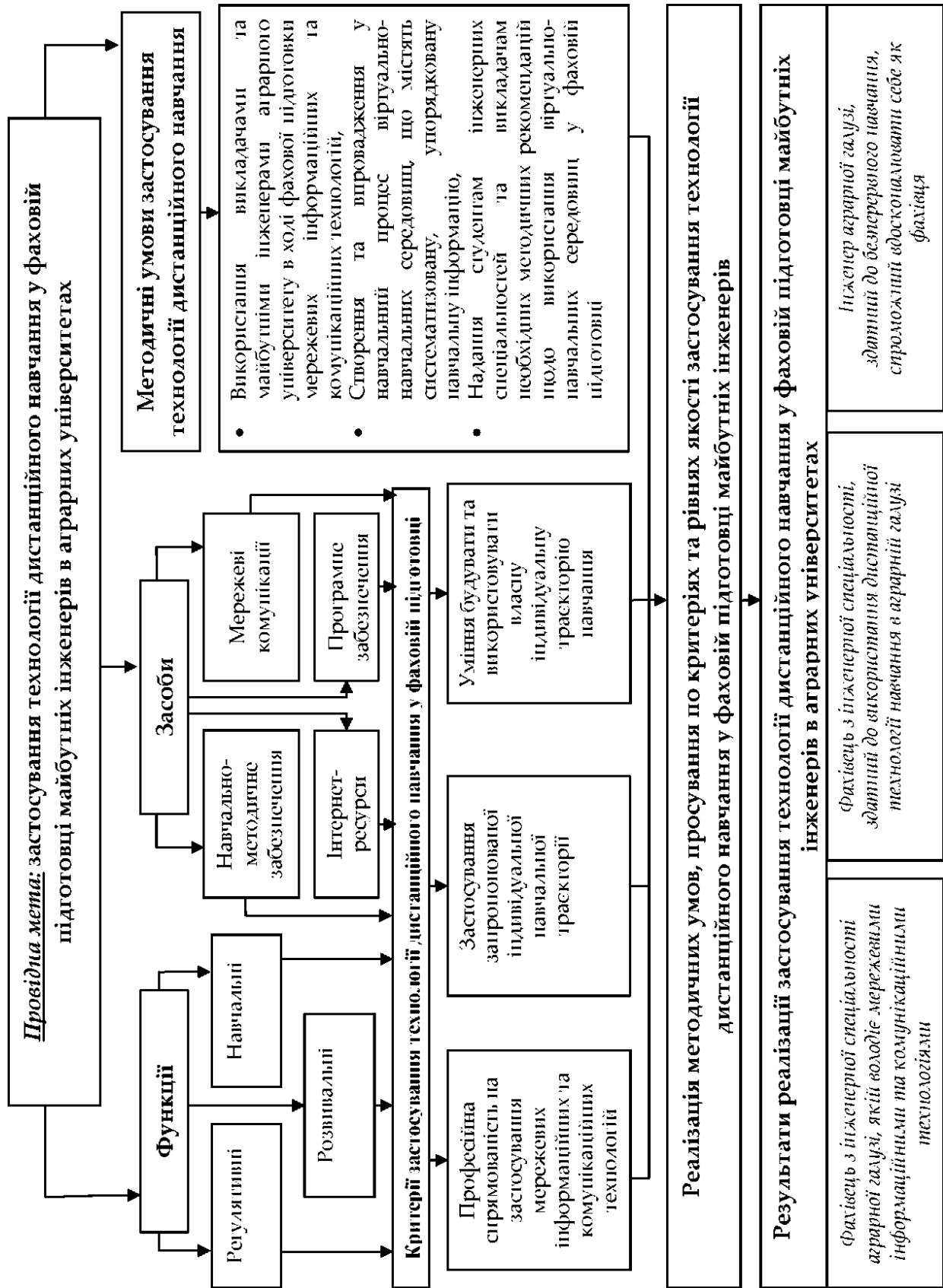

Рис. 1. Структурно-функціональна модель застосування технології дистанційного навчання у фаховій підготовці майбутніх інженерів в аграрних університетах

Застосування технології дистанційного навчання у фаховій підготовці майбутніх інженерів супроводжується функціями, що визначаються на основі послідовних рівнів (початкового, достатнього і високого) та з урахуванням навчально-методичних, організаційних і дидактичних вимог, що впливають на результат цього процесу. Тому функції застосування технології дистанційного навчання у фаховій підготовці майбутніх інженерів розподілені на навчальні, розвивальні та регулятивні.

Навчальна функція застосування технології дистанційного навчання на початковому рівні полягає у засвоєнні знань, умінь і навичок роботи з інформацією в електронному вигляді – текстовими документами, таблицями, малюнками, діаграмами, презентаціями; на достатньому – уміння опрацьовувати систематизовані та упорядковані навчальні матеріали з фахових дисциплін розміщені у віртуально-навчальних середовищах згідно із запропонованою індивідуальною траєкторією навчання та відтворити отриману навчальну інформацію в умовах віртуального навчального середовища; на високому – уміння будувати власну індивідуальну траєкторію навчання для фахових дисциплін у віртуально-навчальному середовищі.

Розвивальні функції передбачають: на низькому рівні – використання інтернет-технології; локальних мереж та бази даних; на достатньому – уміння здійснювати анкетування, діагностування тестування, пошук необхідної інформації в мережі Інтернет в процесі фахової підготовки; на високому – уміння аналізувати, корегувати та удосконалювати власний процес навчання.

Регулятивні функції на низькому рівні полягають в усвідомленні необхідності відтворювати отриману інформацію в процесі фахової підготовки у відкритій формі (участь в тематичних чатах та форумах) та закритій – користування електронною поштою; на достатньому – в умінні виконувати експериментально-практичні завдання та задачі професійного напрямку на основі отриманих систематизованих та упорядкованих навчальних матеріалів віртуально-навчального середовища; на високому – у розробці власних електронних продуктів фахового призначення та у поєднанні готових електронних продуктів – електронних підручників, енциклопедій, навчальних програм, демонстраційних програм – у своїй професійній діяльності.

Для досягнення поставленої мети необхідно створити певні методичні умови, які зможуть забезпечувати застосування технології дистанційного навчання: використання викладачами та майбутніми інженерами аграрного університету в ході фахової підготовки мережеских інформаційних та комунікаційних технологій; створення та впровадження у навчальний процес віртуально-навчальних середовищ, що містять систематизовану, упорядковану навчальну інформацію; надання студентам інженерних спеціальностей та викладачам необхідних методичних рекомендацій щодо використання віртуально-навчальних середовищ у фаховій підготовці.

Отже, застосування технології дистанційного навчання має на меті виконання регулятивної, навчальної та розвивальної функцій. Здійснюється ще за допомогою таких засобів: навчально-методичне забезпечення, інтернет-ресурси, мережеві комунікації, програмне забезпечення.

Упровадження у навчальний процес віртуально-навчальних середовищ і надання студентам інженерних спеціальностей та викладачам необхідних методичних рекомендацій щодо використання віртуально-навчальних середовищ у фаховій підготовці забезпечить просування за критеріями та рівнями якості застосування технології дистанційного навчання у фаховій підготовці майбутніх інженерів та надасть змогу підвищити якість фахової підготовки майбутніх інженерів в аграрних університетах. Саме тому порушена у статті проблема потребує подальшого дослідження.

Література:

1. Архангельский С.И. Учебный процесс в высшей школе, его закономерные основы и методы: [учеб.-метод пособие] / С.И. Архангельский. – М.: Высш.школа, 1980. – 368 с.
2. Матушанский Г.У. Основные характеристики психолого-педагогической подготовки и переподготовки преподавателя высшей школы на современном этапе / Г.У. Матушанский // Психологическая наука и образование. – 2001. – № 2. – С. 24 – 30.
3. Морзе Н.В. Моделі ефективного використання інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі: [Електронний ресурс] / Н.В. Морзе, О.В. Глазунова. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ITZN/em6/content/08mnavshi.htm>.
4. Самойленко О.М. Моделі дистанційної освіти та основні етапи їх розвитку / О.М. Самойленко // «Теорія і практика дистанційного навчання в післядипломній освіті» . – 2011. – № 2. – С. 25-29.
5. Євтушенко Н.І. Основні етапи, принципи й засоби педагогічного моделювання як методу навчання: [Електронний ресурс] / Н.І. Євтушенко. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/33_DWS_2010/33_DWS_2010/Pedagogica/73579.doc.htm.

Бацуровская И.В.

**МОДЕЛЬ ПРИМЕНЕНИЯ ТЕХНОЛОГИИ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ
В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ
В АГРАРНЫХ УНИВЕРСИТЕТАХ**

В статье описывается модель применения технологии дистанционного обучения в профессиональной подготовке будущих инженеров в аграрных университетах. Рассмотрены функции, средства и методические условия применения технологии дистанционного обучения.

Ключевые слова: дистанционное обучение, технология дистанционного обучения, моделирование, модель применения технологии дистанционного обучения.

Batcurovs'ka I.V.

**MODEL OF USE OF TECHNOLOGY FOR DISTANCE TEACHING IN PROFESSIONAL
PREPARATION OF FUTURE ENGINEERS AT AGRARIAN UNIVERSITIES**

The article described a model of application of distance learning's technology in the professional preparation of future engineers at agrarian universities. It examined functions, means and methodical conditions of the use of distant learning's technology.

Key words: distance learning, distance learning's technology, modeling, model of use of distance learning technologies.

УДК 378.637:004.032.6

Бондар О.В.*

**КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ СФОРМОВАНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ
МЕНЕДЖЕРІВ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ПІДГОТОВЦІ**

Розкрито сутність і зміст термінів «критерії» та «показники». На основі визначення структури інформаційної культури менеджерів визначено критерії та показники сформованості цієї професійної якості у післядипломній підготовці.

Ключові слова: інформаційна культура, критерії, показники, менеджери організацій, післядипломна підготовка.

Сьогодні, ключовою суспільною вимогою до менеджера є високий рівень його інформаційної культури, без якої стає неможливим виконання професійної місії, яка полягає у використанні набутих економічних знань і вмінь для критичного

* *Бондар О.В.*